

Даме и господо,

Изузетна ми је част да будем гост Хастерт центра, који је добио име по републиканцу с најдужим стажом на месту председника у историји Представничког дома САД.

Нарочито бих желео да захвалим председнику Рајкену и професору Нортону на позиву да вам се обратим на Витон колеџу, најпрестижнијој академској институцији евангелистичког хришћанства.

Дозволите ми да почнем читањем Псалма 74:

„Подигни стопе своје
на старе развалине:
све је разрушио непријатељ у светињи.

Ричу непријатељи Твоји на месту сабора Твојих,
своје обичаје постављају
место наших обичаја.

Видиш, они су као онај који
подиже секиру на сплетене гране у дрвета.
Све у њему што је резано разбише
секирама и брадвама.

Косово је наш Јерусалим

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 17 март 2011 20:48

Огњем сажегоше светињу Твоју;
на земљу обаливши оскрвнише стан имена Твог.
Рекоше у срцу свом: Потримо их сасвим.

Попалише сва места сабора Божијих на земљи."

Речи овог тужног псалма оживљавају слике које смо управо видели. Надам се да сада имате представу о трагедији која се пре седам година догодила на Косову-чак иако до пре неколико минута о томе нисте ништа знали.

Од 17. до 19. марта 2004. године, више од 50.000 косовских Албанаца учествовало је у осмишљеној и добро организованој кампањи етничког чишћења Срба. За мање од 72 сата, запаљено је 35 цркава и манастира од којих многи потичу из 14. века или раније, чиме су они неповратно изгубљени за човечанство. Убијено је на десетине људи. Више стотина је рањено. Хиљаде домова и радњи срањено је са земљом. Више од осам хиљада косовских Срба протерано је са својих огњишта.

У року од само неколико сати од почетка погрома, етнички Албанци су аутобусима организовано транспортовани на више од 30 локација широм Косова. Један званичник УН-а је узвикнуо: "На Косову се дешава Кристална ноћ!"

Уместо да покушају да зауставе насиље, неки албански припадници КПС-а су му се прикључили. "То је било унапред планирано" изјавио је портпарол УНМИК-а. С тим се сагласио и Хуман Ригхтс Ватцх, који је у свом извештају из јула 2004. године навео да "је мноштво Албанаца са суровошћу и ефикасношћу чистило територију Косова од свих преосталих трагова српског присуства."

У древној српској престоници Призрену, на пример, хиљаде људи је запалило десетак хришћанских светилишта која су до тада красила стари део града. Црква Богородице Љевишке из XI века, која се налази на Унесковом списку Светске културне баштине, уништена је уз помоћ запаљених аутомобилских гума, чиме су трајно оштећене фреске непроцењиве вредности. Управо сте видели те призоре.

Косово је наш Јерусалим

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 17 март 2011 20:48

Ово се десило у граду који је некада био узор верских слобода и толеранције на Косову и Метохији. До само пре неколико година, тамо је живело више од 9000 Срба. После погрома, остало их је мање од двадесет.

Дозволите да са вама поделим лично искуство Мајкла Фокнера, пастора Цркве новог хоризонта из Харлема. Неки од вас можда знају да је он прошле године био противкандидат Чарлију Ренгелу за место у Представничком дому америчког конгреса.

Августа 2004. године-само неколико месеци после погрома-он је посетио Косово и Метохију заједно са још неколико Америчких хришћанских лидера. Говорећи о својим утисцима, често је понављао како су косовски Албанци реаговали на његове пријатеље Србе, који су им били у пратњи. Рекао је, "Док сам шетао Призреном, први пут у животу сам на делу видео расизам према људима исте боје коже. Заиста, никада нисам видео тако жестоку мржњу."

Даме и господо,

Једна од поука Књиге о Јову јесте да нас чак и у 'часовима неиздрживог очаја,' никада не смеју напуштати вера и нада. Морамо увек имати на уму да нас Господ неће оставити саме.

Сећања нас понекад наводе на очајање. Но, наша православна вера нам налаже да одбацимо очајање и пригрлимо наду. Памтимо погром, памтимо оно што смо управо видели: човека који се упиње да са цркве у Подујеву одломи крст. Памтимо и ону масу људи која му аплаудира на успеху. Али док памтимо, морамо и задржати наду-и веровати да ће доћи зора и одагнати таму.

У томе је снага вере: знати у дубини душе да је патња привремена, док нада остаје вечна. И да ће нестати они који чине зло, а да ће смерни наследити Земљу.

Када у себи препознамо Божји лик, морамо га препознати и у свим другим људима. Па чак и у нашим заклетим непријатељима.

Заповест "Љуби непријатеље своје" представља морално упориште Христовог учења. Без обзира на то шта тај непријатељ чини, колико год да су ужасни његови злочини, такође је створен по лику Божјем. И исто као што љуби вас и мене, Господ љуби и њега.

Даме и господо,

Након ужасног погрома из марта 2004. године, у Србији смо смогли снаге да ставимо тачку на циклус насиља.

То није била само одлука о томе како да се поставимо према другој страни. То је био и начин да исцелимо наша срца. Мржња највише погађа мрзитеља. Она саму себе оснажује, и постаје део зачараног круга-самосвојно пророчанство о непрестаној борби и сукобу. После извесног времена, човек више не може ни да хода нити да гледа исправно, заслепљено се клањајући на олтару освете.

Тако је на Косову од памтивека. Ја ударим тебе, ти ми узвратиш, ја онда узвратим теби, да би ме ти поново ударио.

И тада човек себи допусти да запали кућу или цркву-и у томе не види ништа лоше. Из петних се жила труди да одломи онај крст са цркве у Подујеву. Мрзећи, почиње да урла, 'Ово је моја земља, и ничија више!'

Даме и господо,

Уништавати оно што су други саградили, у уверењу да се тиме брише истина о томе да је то икада постојало, чин је крајње нељудскости-заstraшујући злочин културног чишћења.

Косово је наш Јерусалим

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 17 март 2011 20:48

Косовски проблем се суштински своди на борбу за идентитет. За нас Србе, Косово је као ваздух који дишемо. Оно је жила куцавица наше културе и колевка наших најдрагоценијих светиња. Косово је земља на којој је стотине хиљада наших предака положило живот, бранећи отаџбину и слободу.

Испричаћу вам једну причу из Првог светског рата. Када је српска војска била приморана да се преко Косова повлачи ка Албанији-услед немачко-аустроугарске офанзиве у зиму 1915. године-из тактичких разлога била је приморана да предје преко равнице где се 1389. године водио Косовски бој против Османлија. Ова исцрпљена војска, коју је предводио седамдесетдвогодишњи оболели краљ Петар I, изула је чизме и по цичи зими ћутке измарширала преко заледјеног поља, одајући почаст нашим палим прецима, сахрањеним у необележеним гробовима који су се протезали километрима у сваком правцу.

Ми Срби с Косовом имамо нераскидиву спону. Цитираћу Патријарха Павла-који је на челу наше Цркве био скоро двадесет година, пре но што се вратио Господу у свом 95. лету. О Косову и Метохији је рекао следеће: "То је извор наше духовне традиције и наше државности, срце и душа нашег народа-нераскидив део нашег бића. Зато су наши преци освештали ту земљу хиљадама предивних украса: овенчали су је величанственим црквама и манастирима у Божју славу."

Косово је наш Вели Форџ и Јорктаун, наш Аламо и Гетисбург, наш Перл Харбур и Иво Џима- све у једном.

О њему ноћу сањамо, и за њега се молимо у цркви.

Оно је 'зеница нашег ока,' и наш Јерусалим.

Даме и господо,

Погром из марта 2004. године представљао је политичку прекретницу на Косову.

Скоро пет година међународна заједница је управљала покрајином у складу са резолуцијом Савета безбедности УН 1244 (1999). Ова резолуција, која је и даље на снази, експлицитно потврдјује наш територијални интегритет и суверенитет над Косовом. Она је такође успоставила политику "Стандарди пре статуса", која је спречавала дискусију о правном "статусу" Косова пре испуњавања "стандарда" доброг управљања. То се изричито односило и на верске слободе и поштовање људских права српске заједнице-што је подразумевало и повратак више од 200.000 интерно расељених лица.

Али свега неколико месеци након погрома, политика "Стандарди пре статуса" је напуштена, трансформишући се у "Статус без стандарда."

'Без стандарда' је објашњење зашто ниједно лице данас није у затвору због убистава Срба и спаљивања цркава током мартовског погрома. 'Без стандарда' значи да се агресивно понашање де фацто наградило. Коначни резултат тога било је једнострано проглашење независности од стране косовских Албанаца 17. фебруара 2008. године.

Даме и господо,

Већ три године, демократска Србија се свом снагом одупире једностраном проглашењу независности-користећи искључиво мирна и дипломатска средства.

Ово је стратешки помак у правцу трајног мира на Балкану. Први пут у историји нашег региона, у решавању једног питања од тако суштинског значаја и сложености-које тако снажно обједињује идентитет, границе, права етничких и верских заједница, различита поимања историје-не прибегава се оружју.

Нисмо предузели казнене противмере. Али смо одлучили следеће: да никада, ни под каквим околностима, не признамо сецесију, директно или индиректно.

Косово је наш Јерусалим

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 17 март 2011 20:48

То је у суштини био покушај да се на силу промене уставне, међународно признате границе Србије. Ниједна поносна и демократска земља-афричка, европска, азијска или америчка; мала или велика, богата или сиромашна-не би другачије поступила на нашем месту.

Сложни као један, ми данас шаљемо поруку: Сецесија неће успети. А неће ни било који други покушај наметања једностраног, нелегитимног исхода. Нико нас неће натерати да на то пристанемо-ни ову нити било коју будућу генерацију.

Истине ради, једнострано проглашење независности није испунило очекивања. Ни у једном погледу, житељима те територије данас није боље него пре три године.

Привреда бележи драстичан пад уз незапосленост преко 50 % која и даље расте-нарочито међу младим и образованим људима. Корупција се отела контроли, а јавне финансије су у безнадежном стању. Судство не функционише, а принцип некажњивости је свеprisутан у друштву.

Имовина Срба је предмет узурпације; наши домови су опљачкани, а наше светиње и гробља се и даље скрнавe.

Фреедом Хоусе не класификује Косово као "изборну демократију." То је важило чак и пре недавних избора које су обележиле многе нерегуларности, тако да је било неопходно неколико пута понављати изборе и пребројавати гласове-услед чега је посматрачка делегација Европског парламента објавила да "је дошло до озбиљних пропуста који сведоче о недостатку политичке воље, укључујући и међу обичним грађанима, да се спроведу прави избори у складу са ШсавременимЋ стандардима и добром изборном праксом."

Међународни положај Косова је неодржив. Оно није успело да постане члан ниједне регионалне или међународне политичке организације.

Укратко, Косово је заточено у правном, политичком и привредном сумраку, као резултат

Косово је наш Јерусалим

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 17 март 2011 20:48

покушаја да се једнострано отцепи од Србије.

Амерички председник Абрахам Линкон је мудро рекао: Сецесија је "извор анархије."

Даме и господо,

Протекле три године су показале да не постоји алтернатива компромисном решењу, до којег се може доћи само преговорима. Дијалог је једини пут до мира на Косову.

То је једини начин да се заувек закопају 'секире и брадве'.

Разговори који су коначно започели пре неколико дана представљају добар почетак. Они могу да помогну да се одагна страх проузрокован насиљем и једностраношћу.

Има много питања о којима треба разговарати, а нека од њих ће бити веома сложена. Морамо да се потрудимо да постепено градимо поверење и разумевање. Резултати неће изостати, уколико обе стране покажу добру вољу, и ако истински покушају да пронађу конструктивна решења, што ће водити ка обострано прихватљивом, свеобухватном компромису.

То треба да буде коначни исход дијалога: историјски мир између Срба и Албанаца, утемељен на истинском помирењу.

Даме и господо,

Без помирења неће бити стабилне и безбедне будућности за наш део Европе. То је једини начин да додјемо у прилику да у потпуности искористимо своје потенцијале.

Помирење је и више од тога. То је позив којем се морамо одазвати, јер почива на чврстим темељима вере. Помирење залечује ране, и уклања оно што је апостол Павле назвао "зидом који раздваја непријатеље."

Истинско помирење је засновано на опраштању, покајању и скромности. Оно подразумева одрицање од мржње и освете, тако да живот може да крене из почетка.

Али истинско помирење не подразумева претварање да су ствари другачије него што јесу. Оно разоткрива почињена злодела, бол, патњу. Оно на светлост износи пуну истину.

Оно омогућава 'нови почетак'-али само ако су обе стране спремне да се одваже на тај корак.

Наша два народа, српски и албански-сваки вредан и поносит, колико и привржен својим идеалима, у прошлости су пролазили кроз периоде трагедије.

Али понекад, управо трагедија ствара прилику за 'нови почетак.'

Но деловање у том правцу захтева поштовање, а не порицање тудјег идентитета. Не смемо заборавити прошлост, али такође не смемо дозволити да нас то омете у изградњи просперитетне будућности. То није могуће учинити кроз фалсификовање историје.

Не смеју се порицати ужасни злочини. Тиме се трују душе. Тиме се само учвршћују супротни ставови. Тако се доградјује "зид непријатељства" о којем пише апостол Павле.

Нажалост, изгледа да многе водје косовских Албанаца управо то чине.

Даме и господо,

Неки од вас су можда чули за недавни извештај у коме се тврди да се водеће јавне личности на Косову баве организованим криминалом-прањем новца, шверцом људи, оружја и дроге.

Да носе одговорност за киднаповање стотина српских цивила, пре, током и након сукоба из 1999. године-као и да су ти људи пребацивани у тајне логоре у Републици Албанији.

Да су их тамо против њихове воље подвргавали хируршким захватима, и потом убијали. Вадјени су им органи и продавани на међународном црном тржишту. Ово је монструозни злочин, незабележен у крвавих аналима европских ратова.

Ове застрашујуће тврдње изнете су у извештају који је недавно огромном већином усвојила Парламентарна скупштина Савета Европе, под насловом "Нехумано поступање према људима и незаконито трговање људским органима на Косову."

У извештају је експлицитно идентификован Хашим Тачи, тзв. 'премијер' Косова, као водја групе Ослободилачке војске Косова одговорне за ова зверства. У извештају се такође наводи Џавит Халити, тзв. 'заменик председника скупштине,' као кључни човек за организовани криминал на Косову, и саветник Хашима Тачија, Шаип Муја, као један од "главних чланова злочиначког удружења" које се бавило трговином људским органима.

Ове ужасне тврдње шокирале су савест човечанства. Очигледно је да се ови наводи морају што пре испитати. Истина мора изаћи на видело.

Потребна нам је озбиљна кривична истрага како би се утврдила веродостојност ових навода.

У циљу ефикасности и свеобухватности ове истраге, она мора да има снажан међународни мандат. Осим тога, она мора да обезбеди ефикасан програм за заштиту и релокацију сведока, како би ти људи могли да сведоче без страха од одмазде.

Зато је Србија затражила оснивање ад хоц механизма-који треба да оснује Савет безбедности УН, и коме ће он одговарати. Јединствени орган мора да управља целим процесом истраге, да се бави питањима јурисдикције и да на одговарајући начин спроведе правду.

Јасно смо ставили до знања да откривање чињеница о овим ужасним злочинима не значи приписивање колективне одговорности. Не постоји кривица читавих народа. Кривица, као и невиност, не могу бити колективне већ само личне.

Даме и господо,

На крају свог излагања, цитираћу један део извештаја Парламентарне скупштине Савета Европе. Он се може односити како на погром из марта 2004. године, тако и на оптужбе у вези са трговином људским органима.

Цитирам: "Међународни чиниоци су одлучили да игноришу ратне злочине Ослободилачке војске Косова, стављајући у први план постизање краткорочне стабилности."

У извештају се даље каже да "су злочини које су починили припадници ОВК, укључујући и неке од највиших лидера ОВК, ефикасно прикривани и и тако остали некажњени."

Тако више не сме бити. Крајње је време да се обелодани потпуна истина о ономе што се догодило на Косову.

Косово је наш Јерусалим

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 17 март 2011 20:48

То је моја молитва за вечерас.

Да сви смогнемо снаге да доносемо исправне одлуке-да сви отворимо своја срца и омогућимо да у њих удје дух помирења.

Да се сви посветимо рушењу 'зида непријатељства,' и да уместо њега саградимо заједничку кућу-кућу изградјену на правичном компромису, који једнако узима у обзир жеље и интересе како Срба тако и Албанаца.

Да као што је рекао Мартин Лутхер Кинг, заједно напишемо псалм мира.

И да коначно осване дан када ће се на Балкану, да искористим речи једног старозаветног пророка, 'правда лити као вода, а исправност тећи као силно набујала река.'

Захваљујем што сте дошли, и нека вас Бог благослови.

(Говор Вука Јеремића на колеџу Витон у Чикагу, најпрестижнијој академској институцији евангелситичког хришћанства)